

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Андрущенко І. Г.

*кандидат юридичних наук, професор,
професор кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань
Національна академія внутрішніх справ
м. Київ, Україна*

До останнього часу сфера освіти в Україні розвивалася, загалом, досить успішно. Проте в її функціонуванні та подальшому розвитку залишається ціла низка невирішених питань, суть яких полягає в тому, наскільки швидко дана сфера зможе адаптуватися до сучасних вимог та відповідати тим очікуванням які на неї покладаються. Зокрема, мова йде про застосування в освітній сфері (далі – ОС) технологій штучного інтелекту (далі – ШІ).

Це актуальне питання може бути вирішене комплексно, у разі ухвалення відповідної норми на рівні Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, або ж Міністерства освіти і науки України. У разі ж відсутності відповідного нормативно-правового акту, використання ШІ буде мати місце лише ситуативно.

Одним із способів вирішення цього питання є визнання на державному рівні технології ШІ, ухвалення відповідного законодавчого акту, розробка та затвердження концепції використання такої технології в закладах вищої освіти, а також адаптація освітніх програм до потреб ринку освітніх послуг.

Загальновідомо, що початок свого шляху на планеті ШІ бере з середини 50-х років минулого століття, коли була створена його перша програма (Аллен Ньюелл та Герберт Саймон), а також був вперше вжитий термін «штучний інтелект» (Джон Маккарті) [1].

Нині переможна хода ШІ по планеті лише набирає обертів. Такому динамічному розвитку ШІ сприяє також і технологічне зростання людства, а також світові глобалізаційні процеси.

Варто також вказати, що використання програм із застосуванням технологій ШІ знижує поточні видатки, покращує якість та швидкість прийняття рішень та сприяє інноваційному розвитку. ШІ є потужним інструментом для досягнення успіху в ОС, враховуючи його можливості та обмеження.

Попри численні переваги, використання ІІІ в ОС може також супроводжуватися як певними недоліками так і обмеженнями. Одним із недоліків є необхідність наявності значного обсягу якісних та репрезентативних даних для ефективного функціонування систем ІІІ. Брак або ж недостатня якість таких даних може призвести до недостовірних результатів та невірних рішень. Також, може існувати проблема впровадження та інтеграції ІІІ з діючими вимогами в ОС. Це може призвести до стрімкого зростання витрат стосовно внесення змін та удосконалення відповідних програм з підготовки здобувачів вищої освіти (далі – ЗВО) [2].

До переваг використання ІІІ у сфері вищої освіти можна також віднести і можливість забезпечити індивідуалізоване навчання або ж інклюзивної освіти. ІІІ спроможний адаптуватися до індивідуальних потреб ЗВО, що в свою чергу буде сприяти створенню індивідуалізованих навчальних програм, які допоможуть здобувачам краще опанувати навчальний матеріал.

ІІІ може сприяти підвищенню ефективності навчання шляхом розробки інноваційних інструментів та методів. Також ІІІ може аналізувати значні обсяги даних, виявляти зв'язки і закономірності у навчальних процесах та надавати корисну інформацію викладачам у сфері освіти. У цьому контексті викладачі зможуть сприяти вдосконаленню різних методик навчання та пристосовувати матеріал до вимог сьогодення.

Окрім цього ІІІ може відкрити нові можливості для доступу до віддаленого доступу до знань та навчання, зокрема для тих ЗВО, котрі мешкають у віддалених регіонах або ж сільській місцевості.

Тотальне впровадження технологій ІІІ в сфері вищої освіти надасть можливість збагатити навчальний процес за допомогою інтерактивних технологій та віртуальної реальності. У свою чергу це буде сприяти ЗВО отримувати практичні здібності та розвивати креативне мислення.

Разом з тим, ІІІ не позбавлений і окремих недоліків. Так загалом ІІІ аналізує інформаційний контент, що вже розміщений в глобальній мережі. Все те, що до мережі не потрапило – йому недоступне. Також ІІІ не відфільтровує інформаційні джерела за правдивістю, зокрема він може видавати дезінформацію як реальні факти [3].

Насамкінець варто підкреслити, що технології ІІІ продовжують розвиватись і його вплив на ринок освітніх послуг є очевидним. Використовуючи ці технології заклади вищої освіти зможуть покращити відносини із ЗВО та стимулювати більшу кількість здобувачів до отримання вищої освіти як в Україні так і за її межами. У свою чергу, це буде потужним мотиватором до здобуття нових знань та подальшого прогресу технологій ІІІ.

Список посилань

1. Що таке штучний інтелект: історія, види та складові. URL : <https://gigacloud.ua/blog/navchannja/scho-take-shtuchnij-intelekt-istorija-vidi-ta-skladovi>.

2. Аналіз використання штучного інтелекту в системах управління бізнес-процесами: переваги та недоліки. URL : <https://fti.dp.ua/conf/2023/05247-0555/>.

3. Вчитель + штучний інтелект – це майбутнє освіти. URL : <https://intboard.ua/pres-sluzhba/blog/vchytel-shtuchnyu-intelekt-tse-maybutnye-osvity/>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-6>

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ДЛЯ АКАДЕМІЧНОЇ СПІЛЬНОТИ: НАДІЙНИЙ ПОМІЧНИК / ПІДСТУПНИЙ ВОРОГ

Анісімова Л. В.

*кандидат філологічних наук, доцент, вчений секретар,
доцент кафедри світової літератури
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

Про штучний інтелект ще пів століття тому можна було прочитати хіба у творах в жанрі наукової фантастики; в наш час він поступово стає звичним і невід’ємним аспектом повсякдення. Початок 2023 року ознаменувався резонансною подією – надання компанією OpenAI вільного доступу в Україні до однієї з версій ChatGPT, нового і надзвичайно популярного в багатьох країнах чат-боту на основі штучного інтелекту.

В шекспірівській п’єсі «Буря» захопленому вигуку молодій Міранди – «О прекрасний світ новий», слідує іронічна ремарка батька Просперо, мудрого і досвідченого чарівника, – «Новий для тебе». Гадаю, що спостерігаючи за натхненним захопленням студентства можливостями, які відкрилися завдяки використанню ChatGPT в освітньому процесі, більшість викладачів миттєво відчули масштабність нової загрози академічній доброчесності, яку так старанно і ретельно плекають у стінах рідної alma mater. Проте перед спокусою спростити життя загалом і процес виконання навчальних завдань зокрема важко встояти не лише молоді. Ознайомившись із